

יותר נאום באידיש

יו"ר הכנסת יוסף שפרינצק קבע סוף סוף את סיסמת הכנסת. אמר שפרינצק לאחר החיכים: "אל תזכר אל היושב ראש, דבר אל העניין!"

הסוכנות הטלגרפית היהודית (טוט) הודיעה על שיא של מי שהיה שר החינוך, זלמן שזר. בהתכנס מועצת המגבית היהודית ה' מאותה בריו דה'ינירו, בירת ברזיל, פתח שזר בנאום ציוני גלהב שארך, עם איאלו הפסקות (כשינה ואוכל), שלושה ימים רצופים.

הואן פירון, נשיא ארגנטינה, התיר לגור אמים באספות פומביות יהודיות לעבור על חוק המדינה, נאום באידיש. התנאי: אסור לנואמים לדעת את שפת המדינה, ספרדית. כס טרומן, רעיית הארי טרומן, ה'

הכללים על התרוששות הציבור, לעג לקוב"לנה הכריו: "עוד מעט נצטרך להדליק גרות בכדי למצוא לפחות עשיר אחד בכל המדינה הזאת!"

חוליה חדר ללשכת חבר בית-המשפט העליון ופרופסור האוניברסיטה העברית, הרב שמחה אסף, גנב את תיקו. אחרי אכזבה משללו (ספרים ומסמכים) השתולל בתחנת המשטרה, שבר את רהיטיו.

כשנשאל מפקד חיל הים הקברניט מרדכי ("מוקד") לימון במסיבת אנשיים לפשר העניבה השחורה הנהוגה בין הימאים ידע את התשובה. לאות אבל על מותו של מפורא אומירלי הצי הבריטי, הלודר גוסטון (שנפל בקרב טרפלגר ב'1805), ענבו המלחים האנגלים עניבות שחורות, מנהג ששאר, הפך קבע ברוב ציי העולם.

מועדון גננים-חובבים אמריקאי פנה בש'

דוד הכהן ודוידק הורוביץ בכנסת

לתוך העסק, 40 מיליון

נשיא היוצא, גילתה השבוע את אחת הסיבות לרצונה העז שבעלה יטוש את הבית הלבן. אמרה הגברת הראשונה של ארצות-הברית: "אם ברצוני לעבור את פרוודור הבית (הלבן), אינני יכולה לעשות זאת בחלוק. אי-אפשר לדעת מי יימצא בפרוודור. אני אהיה מאושרת מאד כאשר כבר נחזור לאיני דיפנדס (עני מזוריהם של הרומנים), בה נחיה כמו בני אדם!"

שוב דוויט אייזנהאור לארצות-הברית טיפלו בו כתבי העיתונות בהרחבה יתירה: מלבד עובדות היסוד על הגנרל שצבע עיניו כחול, קומתו 178 ס"מ ומשקלו 86 ק"ג, גילו גם את עיסוקיו החביבים ואת אהבותיו הצעטיות שלו. עיסוקיו החביבים של מי שקולל להיות נשיאה ה-33 של ארצות-הברית: קריאת ספרי היסטוריה צבאית וספרי מערב-פרוע, משחק הברידג', בישול, דיג, רכיבה, גולף וציור. אותותיו: 20 אותות הצטיינות אמריקאים, 42 זרים, 27 תוארי כבוד אוניברסיטאים, גילו נוסף: אייק מבכר שיפנו אליו בתואר מיסטר למרות שאינו מתנגד לתואר גנרל.

אמר היהודי דוד לדינצ'י, מי שהיה ראש ועדה לאנגריה אטומית בארצות-הברית ומהאחרים לפיתוח הפצצה אטומית: "כל אדם הרוצה להיות כיום חיים שקטים, שלווים וחסרי מאורעות, בחר, לדאבונך, בזמן הלא נכון!"

ההליקופטר אשר באצבטיה

מבקר המדינה ד"ר זינגרירד מוזס הו' מין את קוסם המספרים ג'ו פינקלשטיין ללמד את פקידיו בקורס חשבונות קצר כמה מפלאי הטכניקה החשובות שלו. הזוהיר פינקלשטיין את תלמידיו לפני פתיחת השעור: "תדעו לכם, שלא כל אדם שהיה מקבל 12 שיעורים מחיים נחמן ביאליק ידע מיד לכתוב כמותו!"

ליועץ הכלכלי הפורש, דוד הורוביץ, יעץ ידיו טובילב שיקח לידיו את גביית מס ההכנסה, לנהלה כעסק פרטי לפי מתח הר' וחיים המקובל. אמר היודי: "למה יהיה מס ההכנסה, העסק הגדול במדינה (המחזור מס נתי - כ-40 מיליון לירות), מוגופליון ממ' שלי? התנצל הורוביץ: "אחר הצלחת שני ספריו האחרונים, הכלכלי, הכלכלה האיית בהתפתחותה והמדינה, בשליחות מינה נולדת, החליט להתמסר לעבודה מדעית וספרותית. עקיבא גורביץ, ח"כ מסאי שעלה ל' דוכן הכנסת על מנת לענות לחלונת הציונים

סרטים

"באעגל"

"הקומדיה" הגדולה אודות יחסימין אקר" איים, כפי שכנה מבקר אחד את במעגל לארתור שניצלר (1862-1931) הפכה, בעיני בודו של הבמאי הוינאי מאקס אופולוס, לי אחד הסרטים (הצרפתיים) המשובחים, אולי לסרט הטוב ביותר של העונה. הדעות נחל-קות ביחס לערכה של יצירתו של שניצלר. בעוד שאחדים רואים בה הישג גדול, היא נחשבת, בעיני אחרים, לסדרה של "חתיכות חיים" נועזות-חזקות, אך חסרות עמקות. במעגל הוא סדרה של מערכונים (יותר נכון: דושיחיים) סאטיריים כתובים בסגנון ה' מעודן, אך האנטי-רומנטי והעובדתי, שד"ר (לרפואה) שניצלר כתבם בהיעזר לשנתו ה' ארבעים, ואשר כל אחד מהם מכליל לפחות מעגל אחד (המיוצג, ביצירה הכתובה, בכ"ו כבים, ובסרט - עלידי ואלס חוזר ונשנה, כתוב בידי אוסקר שטראוס).

לראשונה עוצרת יצאנית-רחוב רעבה-לאה' בה חילל גס רוח, הנוטש אותה מיד לאחר שבא על סיפוקו, כעבור ימים אחדים יוצא ה' חייל לחופשה ומפתה משרתת צעירה. המ' שרתת מואילה לתת לכן בעל-הבית שלה את שערו הראשון בתורת האהבה. התלמיד הצי' עיר מתקדם במהירות, מנסה את כחו, בהצלחה הבאה בעקבות כשלון מצער, אצל אשה יפה ונשואה. האשה הנשואה, והמטופשת, מתח' רטת עד מהרה על מעשיה, מחדשת את יחסיה הרומנטיים עם בעלה. הבעל מעורב אותו זמן בהרפתקת אהבים עם זוגית קטנה, שוכר בשבילה זירה קטנה. לזירה זו מביאה הזוג' גית משורר צעיר ושחזן. המשורר נופל ב' זרועותיה של השחקנית המבצעת את התפי' קיד הראשי במחזה שלו. השחקנית מושכת לחדרה רוזן צעיר. הרוזן נאסף, כשהוא שכור על-ידי יצאנית-הרחוב. כאשר הוא יו' צא מחדרה, הוא פוגש בחיל הממהר אליה. המעגל, לאחר שעשה סיבוב שלם, נסגר.

רק באפיוודה אחת: "המשורר והשחקנית", לא היו אופולוס וזיק נתנוון (שעזר בכתיבת התסריט) נאמנים ליצירה השניצלרית. מחוץ לזה נשמרה בסרט רוחו של המקור. המס' ריטנים גם הוסיפו דמות חדשה וחשובה: הגורל, המגביש את עשרת גבורי המעגל. תפי' קיד זה, המבוצע בהצלחה על-ידי אנטון וולברוק, יצא, בסופו של דבר, הבולט ביותר בסרט. אולם גם הדמויות האחרות מבוצעות בדרך כלל בהצלחה. דניאל גילן (בנו של בעל הבית), דניאל דארייה (האשה), פרינאן גראבה (הבעל), סימון סימון (המשרתת) הם מצויי' גים במיוחד.

רק פאריס או וינה היו מסוגלות להפיק יצירה כה משעשעת וחודרת, רומנטית ואנטי-רומנטית כאחד, על נושא זה, מבלי לפגוע בטעם הטוב, במעגל הוא סרט שאחרים לו' כשרונות וינאיים ופריסאיים שרווחו של שתי הערים העליונות וקלות-הדעת נושב ממנו.

"סערת היצרים"

קארולין יקירתי הוא רומן צרפתי שזכה לאותה מוניטה שהשיג בעולם האנגלו-סאסי (ותחום השפעתו, כמו, למשל: ישראל) אומבר לנצה, ובגלל אותן הסיבות. טבעי, איפוא, שספרו של קלוד סן לורון, כמו יציר' רמה של קאתלין ח'ינזור יגיע אל בד הכסף, כאן מסתיים הדמיון בין שני הסרטים. בעוד שאומבר היה כשלון חרוץ כיוון שצולם בארץ פורטוגלית, ניסה להגיש מאכל מפולפל כשהוא מבושל בסאתארין, קאתרין יקירתי (או, כפי שהוא קרוי בעברית, סערת היצרים) זכה להיות מוסרט באיירה החפשית יותר (מבחינה קולנועית) של צרפת. התוצאה היא סרט משעשע עד מאד, אירוני, אבל אנושי, הקורא לכל דבר בשמו אבל עושה זאת בנימוס ובטוב-טעם, יוצא בסופו של דבר פחות ארו' טי מאשר הרטומזר ההוליוודי הבינוני.

היופי והמזד עומדים, קארולין היא כתובת השעשערה-שבצעשה של אציל צר' פתי, ההוגג את יום הולדתה כיו שישימש אמתלה להפגשת אחותה הבכירה עם צעיר בשם גאסטון, במטרה להביא לידי נשואיהם. כל השמלות היפות נופלות בחלקה של האחות הממוקרת, והבת הצעירה מרעושה עולמות של שאביה מאיים עליה, דרך הליצה, שיאסור אותה בבטייליה. קארולין מתמרמרת: "לא תעשה כדבר הזה ב-14 ביולי, זה יום הולד' תי". היה זה גם 14 ביולי של שנת 1789, שבישר את המהפכה הצרפתית: אותו בורק נבכשה הבטייליה על-ידי המהון הפריסאי, אולם בארמון אביה של קארולין אין יודעים דעיון דבר על המתרחש בבירה, ואת העלמה הצעירה מטרידות בעיות אחרות. היא הולכת,

וועפת, אל האסם בו היתה משחקת, רואה שבמטחתה ישן גאסטון, "מחור" אחותה. הוא נושא חן מלפניה, והיא מגיחה לו לפתות אותה.

בזה מתחילה פרשה ארוכה של הרפתקות, מתוארות באירוניה לגלגנית והומור דק. קא' רולין היפה, אך המטופשת, איננה מבינה את משמעות המהפכות המתחוללות סביבה: עליית השמאל, הקיצוני לשלטון, הוצאתו להורג של המלך, המידות המלוכניות, הורדת רובספייר מן השלטון, עליית הימין, חזרת השמאל, פלישת מעצמות אירופה לצרפת. בתוך הקלחת הונא מאיים המוות לא אחת על קארולין, אבל יופיה ומולה עומדים לה, ובסופו של דבר, כאשר החיים נעשים שקטים יותר, היא פוגשת מחדש את גאסטון באותו אסם בו ידעה את אהבתה הראשונה.

סערת היצרים זכה לתסריט מצויין ומוצלח ביותר, כתוב בידי מחזאי נודע, ז'אן (אנטי-גונח) אנווי, השם לקלט את אכזריותו של האדם, מעורר מחשבות על גורל אנשים במה' פכות ומלחמות אחרות, קרובות לימינו אלה מאשר המלחמות המתוארות בסרט. ביומו של אנרי דקואן, השתור מתסביכי-צניעות הולי' בודיים, הולם את התסריט המעודן והפחתי, חושף טפחים הרבה אבל איננו פורנוגרפי. מארטיץ קארול בתפקיד קארולין היא תגלית חדשה אצל הצופה הישראלי. נראה כאלו נול' דה לשחק את קארולין.

פרסומת או יאוש? עתוני הערב ה' פריסאיים מיום 12 באפריל 1947 הכילו כו' תרות רועשות: מארטיץ קארול השחקנית הבלונית היפה, הממלאה את אחד התפקידים במחזה דרך הטבק, המוצג בתיאטרון ריני' טאנט, השליכה עצמה אל תוך נהר הסיינה בניסיון התאבדות! הסבה: אהבתה, הנכזבת, לשחקן נודע. מולה של המתאבדת היא לפה היה חוף הסיינה ריק מאדם. בין השאר נכחו במקום כמה עיתונאים וצלמים, ומארטיץ, שעד אותו יום לא היתה יותר משחקנית אחת מני אלפי אחרות, הפכה בן לילה לשם דבר ולאחר' בת הקהל הצרפתי. כה מוצלחת היתה התאבדו' תה, עד שרבים בטוחים שלא היה זה אלא להטוט פרסומת גאונ' מארטיץ עוידה מכחי' שה סברה זו, טוענת נתיחה זו התאבדות אמתית, אלא שבינתים נתיחה הפצע אשר בלבה: היא שכחה את השחקן ונשיאה לאחר. אולם מארטיץ קארול (29) לא היתה יכולה להגיע לעמדה שהיא מחזיקה בה כיום, כוע' רת השער החביבה ביותר על הצרפתים וכ' שחקנית במה וסרט בעלת כח משימה עצום, אלמלא נחונה גם בכשרון. עובדה היא שבמ' אים כמו מארסל (ילדו גן העדן) וקאריה רוגה (פאוסט) קלייר, שיתפו אותה בתפקידים רא' שיים בסרטיהם. זאת למרות העובדה שהעל-

מרטיץ קארול ("סערת היצרים") מתוך הסיינה. אהובה נכזבת

מה קארול משחקת בסרטים, בערך כמו שקארולין עברה את תקופת המהפכה הגדולה: מבלי לדעת מה בדיוק מת' רחש סביבה. טעמה הוא פשטני ומעיד על רמתה התרבותית: את פאסטו וכלי האסכולה שלו היא מתעבת, מבכרת עליו את רנואר. כן היא שונאת את שיטתו הקולנועית של אורסון ולס, מחסידה קומדיות צרפתיות זולות, מעריצה את יצירות וזיקי באום, נוש' אל עיניה לגברים בעלי שרידים. "אולם יותר מכל דבר אחר בעולם" - אומרת מארטיץ - "אני אוהבת שושנים וחבצלות." אין כל יסוד לפקפק בדבר.